

CAN – Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning

Box 70412, 107 25 Stockholm. Tel 08-412 46 00, can@can.se, www.can.se

Informationschef Eva Ekeroth. Tel 08-412 46 21, eva.ekeroth@can.se

2009-03-26

PRESSMEDDELANDE

ESPAD 2007 — Svenska elever använder mindre cannabis än andra i Europa

En jämförelse mellan 16-åriga elevers drogvanor i 35 europeiska länder visar att svenska elever

- röker mindre än genomsnittet
- dricker alkohol förhållandevis sällan
- dricker relativt mycket när de dricker
- är berusade mindre ofta än genomsnittet
- ligger långt ner på listan när det gäller narkotikaerfarenhet

Resultaten är hämtade från ESPAD-projektets fjärde datainsamling som genomfördes våren 2007. The European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs hade 2007 35 deltagande länder och 105 000 medverkande elever, vilket gör det till världens största undersökning om skolelevers drogvanor. Tidigare undersökningar gjordes 1995, 1999 och 2003.

Rökning

Sedan 1999 har det blivit färre ESPAD-elever som röker och detta gäller även i Sverige. Andelen svenska elever som rökt de senaste 30 dagarna ligger under ESPAD-genomsnittet (21 respektive 29%).

Alkohol

Andelen europeiska elever som druckit alkohol de senaste 12 månaderna har varit relativt oförändrad under hela undersökningsperioden. Bland svenska elever har den dock sjunkit, från 90% 1999 till 81% 2007.

Svenska elever dricker förhållandevis sällan jämfört med elever i andra länder, men när de gör det dricker de större kvantiteter. Genomsnittskvantiteten i Sverige vid senaste dryckestillfället var 5,2 cl 100% alkohol (motsvarande ca 2 burkar starköl) jämfört med snittet på 4,2 cl.

Däremot ligger de svenska eleverna under genomsnittet såväl när det gäller berusningsfrekvens som intensivkonsumtion (att vid samma tillfälle dricka alkohol motsvarande ungefär en helflaska vin).

En av de mer betydande förändringarna sedan 1995 är att intensivkonsumtionen ökat i ett stort antal länder (dock inte i Sverige). Detta gäller i första hand flickor mellan de båda senaste undersökningarna.

Narkotika

Cannabis är det absolut vanligaste preparatet i alla länder, med ett genomsnitt på 19%. Därefter följer ecstasy, amfetamin och kokain med 3% vardera.

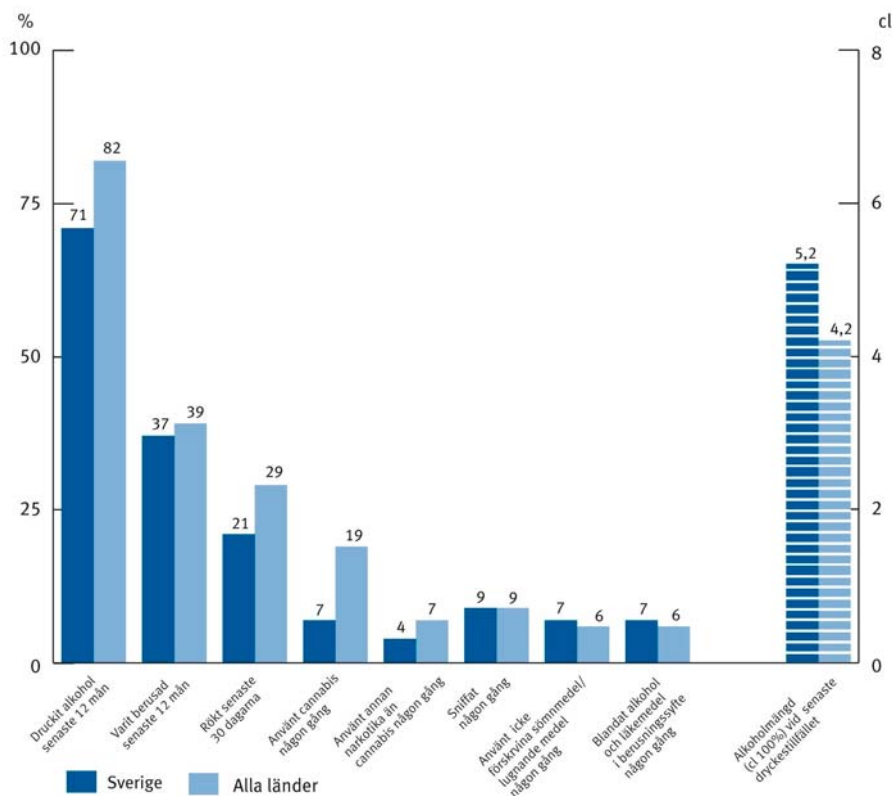
Erfarenheten av cannabis varierar betydligt mellan länderna. 2007 hade nästan hälften av eleverna i Tjeckien (45%) använt cannabis någon gång medan detta bara gällde 3% i Armenien.

Andelen elever i ESPAD-länderna som prövat cannabis ökade från 1995 (12%) till 2003 (20%). Därefter har värdena stabiliserats eller minskat i flertalet länder och genomsnittet uppgick 2007 till 17%.

Andelen svenska elever som använt cannabis har varit relativt oförändrad under hela perioden och 2007 gällde detta 7%, vilket ger Sverige en sjundeplats från botten.

Övriga preparat

För en del andra substanser är de svenska värdena i stort sett desamma som genomsnittet. Detta gäller bland annat erfarenhet av sniffning (9%), att ha använt sömn- eller lugnande medel utan läkares ordination (7%) och att ha blandat alkohol och tabletter för att uppnå berusning (7%).

Genomsnittet för samtliga ESPAD-länder respektive Sverige på nio nyckelvariabler. ESPAD 2007.

Ytterligare information

Mer material, inklusive rapporten "The 2007 ESPAD report", finns på www.espad.org och www.can.se. På sistnämnda sida finns även en PowerPoint presentation från dagens presskonferens.

För mer information hänvisas till direktör Björn Hibell (08-412 46 07, 070-514 15 08) eller forskningssekreterare Ulf Guttormsson (08-412 46 19 eller 070-017 91 59).

Resultat för nio nyckelvariabler per land. (Procent om inte annat anges). ESPAD 2007.

	Rökt senaste 30 dagarna	Druckit alkohol senaste 12 mån.	Varit berusad senaste 12 mån.	Alkohol- mängd (cl 100%) vid senaste dryckestillf.	Använt cannabis någon gång	Använt annan narkotika än cannabis ^{a)} någon gång	Sniffat någon gång	Använt icke förskrivna sömnmedel/ lugnande medel någon gång	Blandat alkohol och läkemedel i berusnings- syfte någon gång
Armenien	7	66	8	1.6	3	2	5	0	1
Belgien (Flandern)	23	83	29	4.3	24	9	8	9	4
Bulgarien	40	83	45	3.5	22	9	3	3	3
Cypern	23	79	18	2.1	5	5	16	7	3
Estland	29	87	42	5.1	26	9	9	7	5
Finland	30	77	45	5.7	8	3	10	7	9
Frankrike	30	81	36	3.6	31	11	12	15	6
Färöarna	33	.	41	..	6	1	8	3	6
Grekland	22	87	26	3.1	6	5	9	4	3
Irland	23	78	47	..	20	10	15	3	7
Island	16	56	..	4.1	9	5	4	7	4
Isle of Man	24	93	61	7.3	34	16	17	7	12
Italien	37	81	27	3.6	23	9	5	10	4
Kroatien	38	84	43	5.2	18	4	11	5	8
Lettland	41	89	45	..	18	11	13	4	8
Litauen	34	87	43	4.0	18	7	3	16	5
Malta	26	87	38	3.9	13	9	16	5	11
Monaco	25	87	35	2.5	28	10	8	12	5
Nederländerna	30	84	36	4.9	28	7	6	7	4
Norge	19	66	40	5.9	6	3	7	4	4
Polen	21	78	31	3.9	16	7	6	18	5
Portugal	19	79	26	..	13	6	4	6	3
Rumänien	25	74	26	2.5	4	3	4	4	4
Ryssland	35	77	40	2.8	19	5	7	2	4
Schweiz	29	85	41	3.9	33	7	9	8	6
Slovakien	37	88	50	4.2	32	9	13	5	12
Slovenien	29	87	43	4.5	22	8	16	5	4
Storbrit (inkl Nordirl)	22	88	57	6.2	29	9	9	2	7
Sverige	21	71	37	5.2	7	4	9	7	7
Tjeckien	41	93	48	4.5	45	9	7	9	18
Tyskland (7 delstater)	33	91	50	5.1	20	8	11	3	7
Ukraina	31	83	32	2.8	14	4	3	4	1
Ungern	33	84	42	4.0	13	7	8	9	12
Österrike	45	92	56	5.5	17	11	14	2	12
Medelvärde	29	82	39	4.2	19	7	9	6	6
Danmark ^{b)}	32	94	73	7.5	25	10	6	5	6

a) Annan narkotika än cannabis inkluderar amfetamin, ecstasy, kokain, crack, LSD och heroin.

b) Danmark: begränsad jämförbarhet p g a problem med urvalets representativitet.

Bakgrund och fakta

ESPAD-projektet initierades och koordineras av CAN och syftar till att ge faktaunderlag för trendanalyser av droganvändning såväl inom som mellan länder i Europa. För att få god jämförbarhet använder forskarna i respektive land ett gemensamt frågeformulär och en gemensam undersökningsmetod och därefter bearbetas materialet centralt.

Målgruppen är elever som fyller 16 det år datainsamlingen görs (motsvarar åk 9 i Sverige). Frågeformulären besvaras anonymt under skrivningsliknande former i slumpvis utvalda klasser. I senaste undersökningen 2007 deltog 3 200 svenska elever. I Sverige var bortfallet 16% och totalt låg det på 13%.

Projektet har fått stöd från Socialdepartementet, Statens folkhälsoinstitut, Europeiska centrumet för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk (ECNN) samt Pompidougruppen vid Europarådet, och för Sveriges del även av Systembolagets råd för alkoholforskning (SRA).